

197856

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบ เนื้อหา และวิเคราะห์ความสำคัญ ของวรรณกรรมทำนายที่มีต่อสังคม โดยศึกษาจากวรรณกรรมทำนายของล้านนา จำนวน ๑๑ เรื่อง เป็นวรรณกรรมร้อยแก้ว จำนวน ๙ เรื่อง และวรรณกรรมร้อยกรอง จำนวน ๒ เรื่อง ลักษณะเด่นของ เนื้อหาในวรรณกรรมทำนายของล้านนา คือ การทำนายเกี่ยวกับสถานที่ เหตุการณ์ และบุคคล

วรรณกรรมทำนายของล้านนา ประกอบด้วยโครงสร้าง ๓ ส่วน ได้แก่ บทเกริ่นนำ คือ มูลเหตุที่ทำให้พระพุทธเจ้าทำนาย การดำเนินเรื่อง คือ การลำดับเนื้อหาของคำทำนาย บทสรุป คือ การกล่าวถึงความสำคัญของเรื่องอีกครั้งหนึ่ง ในด้านเนื้อหา พบว่าวรรณกรรมทำนายของล้านนาส่วนใหญ่ได้นำเนื้อหาบางส่วนมาจากเรื่องมหาสุปินชาดก ในพระไตรปิฎก ซึ่งเป็นเรื่องพุทธพยากรณ์ วรรณกรรมทำนายของล้านนา แม้ว่าจะมีรายละเอียดเนื้อเรื่องที่แตกต่างกัน แต่ก็มีวัตถุประสงค์ เหมือนกัน คือ เพื่อให้ผู้อ่านตระหนักถึงภัยที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพราะคนชาติศีลธรรม

ด้านคุณค่าต่อสังคม พบว่าวรรณกรรมทำนายของล้านนามีคุณค่าต่อสังคมล้านนา เพราะเป็นการสั่งสอนคนในสังคมให้ปฏิบัติตามแนวทางของพุทธศาสนา นอกจากนี้ยังพบว่า วรรณกรรมทำนายของล้านนายังปลุกฝังให้คนทำความดีโดยใช้แนวคิดเรื่องผลบุญและอนิสงส์ ของการทำบุญด้วย

ABSTRACT

197856

The research aims to study forms and contents of 11 manuscripts of the Lanna prophetic literature, 9 written in prose and 2 in verse, and to analyze their social impacts. The prominent characteristics of the Lanna prophetic literature are the Buddha's foretelling of places, events, and persons.

The structure of the Lanna prophetic literature was composed of 3 parts, namely, an **introduction**, which was the cause why Buddha did the foretelling, a **plot**, which was the order of the content of the Buddha's prophecy, and a **conclusion**, which reiterated the importance of prophecy. In terms of contents, it was found that the Lanna prophetic literature was mainly drawn from the Mahasubina Jataka in the Tipitaka, which is a Buddha's prophetic story. Even though differed in details, the manuscripts of Lanna prophetic literature had the same objective, that is, to caution readers to be aware of what would happen in the future if people lack morals.

In terms of social value, it was found that the prophetic literature had been valuable to the Lanna society in that it taught people to follow Buddhist practices and to implant people with merit making and its merited results.